

PIOTR WYSOCKI

ur. 1936; Toruń

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, PRL
Słowa kluczowe	Lublin, PRL, życie towarzyskie, Silna Grupa pod Wezwaniem, Kazimierz Grześkowiak

Kazio Grześkowiak to był gawędziarz

Jeździliśmy nad Jezioro Białe, tam przeważnie ja brałem jakieś pomieszczenie, jakiś apartament i to całe towarzystwo spotykało się u mnie. Ponieważ tam było przeszło sześćdziesiąt ośrodków kultury, wobec tego kierownicy tych ośrodków wypoczynkowych zwracali się do nas, żebyśmy im robili imprezy. I wtedy myśmy chodzili, albo Kaziu sam, albo we dwójkę, i zarabialiśmy w ten sposób pieniądze. Ponieważ w ciągu miesiąca były dwa turnusy, więc czasami w jednym ośrodku bywaliśmy dwa razy i po okresie letnim wracaliśmy do Lublina z pełnymi kieszeniami pieniędzy.

Kaziu był bardzo serdeczny, gaduła, niesamowita gaduła. Miał jedną obsesję – nie cierpiał robaków. On nie lubił wracać do domu, u niego nie najlepiej się układało w małżeństwie. Jak wyjeżdżał gdzieś, to zawsze na trzy dni przyjeżdżał do mnie. Czasami się zdarzało tak, że miałem te trzy dni wolne, siedział u mnie, opowiadał, przychodzili koledzy. I tak urzędowaliśmy, urzędowaliśmy i piliśmy. U mnie był dom dosyć otwarty i różni koledzy przychodzili, artyści, malarze, plastycy. Siedzieliśmy u mnie w pokoju, który wynajmowałem na osiedlu Mickiewiczowskim, teatr dla mnie wynajmował jeden duży pokój z używalnością kuchni. W drugim pokoju mieszkały dwie panie, studentki, a później pracowniczki PTTK-u, przewodniczki, przeurocze dziewczyny. Zresztą z jedną z nich spotkałem się w tym roku, stojąc z puszką na cmentarzu.

W dniu Wigilii poślaziło się takich trochę połamańców do mnie, w Wigilię Bożego Narodzenia, tak godzina gdzieś dwunasta w południe, każdy przyniósł jakąś flaszkę ze sobą. Wtedy była rzucona śliwowica, piliśmy śliwovicę, ale delikatnie, delikatnie. Nagle ktoś powiedział: „Słuchaj, Piotr, w piwnicy tej pani, u której my wynajmujemy to mieszkanie, jest pianino”, a Kaziu grał świetnie na pianinie, no i myśmy zeszli wszyscy do tej piwnicy, Kaziu zaczął grać kolędy i śpiewaliśmy, podzieliliśmy się opłatkiem. A wszyscy stali na klatce schodowej, jak ktoś chodził: „Cicho, cicho. Cicho, cicho” i też słuchali. Wypiliśmy półtorej butelki czy niecałe dwie i później się

rozeszliśmy do domów na Wigilię. Nigdy nie zapomnę tego nastroju, tego klimatu, który właśnie wtedy stworzył Kaziu Grześkowiak.

I jeszcze ta przygoda z Kaziem, mianowicie jak on jechał do Monachium na mistrzostwa świata piłki nożnej, Silna Grupa pod Wezwaniem grała. Wtedy wyjazd na zachód, Jezus Maria, co to było... I Kaziu mnie pyta: „Co przywieźć?”. Ja mówię: „Stary, nigdy nie piłem sake” – w tamtych czasach sake, no. I rzeczywiście w takim pudełeczku drewnianym z włóknem drewnianym były trzy butelki sake.

On pisał dużo. I co było ciekawe, pisał nie w tym ludowym klimacie, tylko jako intelektualista. I nikt nie chciał tego brać od niego. Bo dla niego było „Chłop żywemu nie przepuści” i koniec, Silna Grupa pod Wezwaniem. I te zaśpiewki, przyśpiewki i tak dalej. I jak on zaczął między innymi komponować i pisać inne rzeczy, taki recitał słyszałem w Norze, nie został przyjęty. Próbował po domach kultury i nie. Zawsze tylko: „Daj tę ludowość swoją”. A ta ludowość, no, męczyła, po prostu on miał tego dosyć.

Lubił gotować, pichcić, robił różne dziwne rzeczy, między innymi nas zaprosił na zajęcia w czekoladzie. Wymyślał takie różne dania. Zresztą lubił dobrze zjeść, też chodził z nami po knajpach. No i sami też pichciliśmy, nad Jeziorem Białym to przecież dużo gotowaliśmy wtedy, bo tam jedna knajpa była i po pewnym czasie nam się znudziła, a ja siedziałem tam dwa miesiące.

On chodził bardzo tak niechlujnie ubrany, w garniturze go chyba nigdy nie widziałem. Między innymi sobie przywiózł z Niemiec kurtkę skórzaną, piękną skórzaną kurteczkę z kieszeniami, no ale zazdrosna dziewczyna pocięła mu tę kurteczkę. Trudno w tej chwili mówić o jego dziwactwach, one raczej były naturalne. Sposób zachowania się był bardzo naturalny, był gawędziarzem, umiał o sobie mówić też nie zawsze dobrze, [o tym], co mu się zdarzało, między innymi opowiadał o historii, [że] pojechał do tej wsi, o której tak źle pisał, do Cicibora i o mało go na widłach nie wynieśli stamtąd, to opowiadał.

Data i miejsce nagrania	2014-11-19, Lublin
Rozmawiał/a	Marek Nawratowicz
Redakcja	Justyna Molik
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"